

СТ А Н О В И Щ Е

за заемане на академичната длъжност:

"професор"	X
"доцент"	
	със знака "X" се отбелязва една от посочените академични длъжности

Кандидати за заемане на длъжността:

1	Доцент	доктор	Андриана	Риск	Сурлева	ХТМУ – гр. София
---	--------	--------	----------	------	---------	------------------

Научна област:

4.	Природни науки, математика и информатика
шифър	наименование

Професионално направление:

4.2.	Химически науки
шифър	наименование

Научна специалност:

4.2. Химически науки (Аналитична химия)

Конкурсът е обявен:

64	05.08.2025 г.	Аналитична химия	Факултет по химични технологии
в ДВ брой	дата	за нуждите на катедра	факултет

Изготвил становището:

Професор	доктор	Албена	Кирилова	Дчева- Чакърва	ИОНХ-БАН
акад. дл.	научна степен	име	презиме	фамилия	месторабота

1. Становище за кандидата:

Доцент	доктор	Андриана	Риск	Сурлева
акад. дл.	научна степ.	име	презиме	фамилия

1.1.Удовлетворяване на минималните изисквания, съгласно Правилника:

А) Кандидатът удовлетворява минималните изисквания	20 точки	X
Б) Кандидатът не удовлетворява минималните изисквания	0 точки	
		със знака "X" се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се попълва, ако е отбелязан отг. Б. Анализира се публикационната активност на кандидата. Анализира се отзвукът на постигнатите резултати (цитирания)

Кандидатката е съавтор в общо 75 научни публикации, с 35 от които участва в обявения конкурс за „Професор“. По-голямата част от публикациите са в специализирани международни списания с Impact Factor – 13 броя, или в реферирани специализирани списания, индексирани с SJR-индекс (20 броя). По показател 4: група публикации с общо **160 точки**. По показатели 5-10: публикации, извън хабилитационния труд - общо **319 точки**.

Публикуваните резултати са получили широк международен отзвук, доказателство за което са многобройните цитирания – общо 138 на брой върху статиите от конкурса – **276 точки**.

Показатели от 12-20 (ръководство на докторанти, ръководство и участие в проекти, разработване на университетски помагала): общо **294 точки**.

1.2. Актуалност на научните и/или приложните изследвания:

А) Изследванията са актуални. Част от изследванията са пионерни (не са известни резултати по темата от други автори)	8 точки	
Б) Изследванията са актуални. По всяка от изследваните теми и/или приложения са известни резултати от други автори	6 точки	X
В) По-голямата част от изследванията са актуални, но са представени и резултати, които нямат научна и/или приложна стойност	4 точки	
Г) По-малката част от изследванията са актуални	2 точки	
Д) Изследванията не са актуални	0 точки	
		със знака "X" се отбелязва един

		от посочените отговори
--	--	---------------------------

Оценката за актуалността на изследванията се аргументира задължително
Научните изследвания в областта на Аналитичната химия са актуални и са основно обектно-ориентирани с цел разширяване на аналитичната информация, получена от различни методи за химичен анализ, и приложението ѝ за разработване на нови технологии или оптимизиране на съществуващи. Изследванията са насочени към разработване, оптимизиране и валидиране/верифициране на методи за химичен анализ на обекти от околната среда, проби от индустриалните производства и други артефакти от човешката дейност.

1.3.Цели на изследванията:

А) Реалистични и представляват научен и/или приложен интерес	8 точки	X
Б) Реалистични, но не представляват научен и/или приложен интерес	4 точки	
В) Недостижими (нереалистични)	0 точки	
		със знака "X" се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се отбелязват целите. Аргументира се типа на поставените цели
Целите на изследванията са в четири основни направления и представляват както научен, така и приложен интерес: 1. Разработване на протокол за химичен анализ и охарактеризиране на индустриални отпадъци с цел тяхното валоризиране и намаляване на екологичния отпечатък; 2. Разработване, оптимизиране и валидиране/верифициране на методи за химичен анализ на обекти от околната среда с цел получаване на актуални данни за оценка на екологичния риск; 3. Охарактеризиране на аналитичното поведение на методи за химичен анализ на земеделски почви с цел определяне на усвоими за растенията форми на хранителни компоненти; 4. Разработване, оптимизиране и верифициране/валидиране на аналитични методи и тяхното приложение за изследване на обекти от човешката дейност.

1.4. Приноси на изследванията на кандидата:

А) С траен научен и/или приложен отзвук, представляват основа за нови направления на изследвания и приложения	20 точки	
---	----------	--

Б) Представяват значим научен и/или приложен интерес, завършват и/или обобщават предходни изследвания	16 точки	X
В) Представяват научен и/или приложен интерес	12 точки	
Г) Липса на съществени приноси	8 точки	
Д) Липса на приноси	0 точки	
		със знака "X" се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се отбелязват приносите. Аргументира се типа на постигнатите резултати

В работите на кандидатката има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание, като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства, както следва:

Направление 1: Охарактеризирани са хвостови материали от три хвостохранилища на обогатителни фабрики за добив на мед и две хвостохранилища от ТЕЦ с изгаряне на въглища като прекурсори за получаване на геополимери с нисък CO₂ отпечатък; получени са оригинални данни за хвостовите материали, които могат да се използват, както за получаване на геополимерни материали, така и за екологична оценка; За първи път е направена оценка на мобилността и бионаличността на тежки метали и други потенциално токсични компоненти в геополимерни материали, получени от български източници; Получени са геополимерни материали с нисък въглероден отпечатък от прекурсори минен хвост и летяща пепел от изгаряне на въглища в България подходящи за получаване на класически и 3D-принтирани строителни материали.

Направление 2: Разработен е аналитичен протокол за оценка на състоянието на хвостохранилище от добив на полиметална руда, който комбинира различни химични методи за анализ и биологични тестове; получени са нови данни за състава и текущото състояние на хвостовия материал, почви и води от района на хвостохранилище Тарница-Сучава, Румъния; получени са нови данни за метода на двойно изотопно разреждане при масспектрометричното определяне на живак във водни организми, които представляват интерес за метрологичните институти при изследванията на първичен метод за анализ; валидиран е йон-хроматографски метод за определяне на стандартни аниони и замърсители в природни води.

Направление 3: Проведено е сравнително изследване на ефективността и е оценена неопределеността на резултата от определянето на достъпен за растенията К в български земеделски почви след извличане по 5 методики и пламъкова АЕС; оптимизирани са експерименталните условия и са изследвани аналитичните характеристики на спектрофотометричното определяне на фосфатни йони по метода на молибденовото синьо в почвен извлек в присъствие на ацетатолактатен реактив; за първи път е направен опит за корелационно изследване между ацетатолактатния метод и Мехлих 1 за определяне на достъпен за растенията К и Р

в български земеделски почви и е предложен модифициран вариант на турбидиметричния метод за определяне на водоразтворими сулфати в почва след излугване с реагент CaCl_2 .

Направление 4: За първи път е изучено влиянието на работните параметри и е валидиран SEM/EDS метод за определяне на елементния състав на следи от изгаряне на неорганични барути от инциденти с огнестрелно оръжие в Република Косово; подобрен е аналитичният контрол в индустриални производства; подобрени са технологии за рециклиране и валоризация на отпадъци.

Въз основа на казаното, основните приноси на кандидатката могат да се категоризират като **Новости в науката** и **Обогатяване на съществуващи знания**.

1.5. Участие на кандидата при постигане на представените резултати:

А) Кандидатът има поне равностойно участие в представените трудове	8 точки	X
Б) Кандидатът има поне равностойно участие в по-голямата част от представените трудове	7 точки	
В) Кандидатът има второстепенно участие в по-голямата част от представените трудове	4 точки	
Г) Участието на кандидата е незабележимо	0 точки	
		със знака "X" се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се представят критичните бележки, ако е отбелязан един от отг. В или отг. Г

Научният принос на кандидатката **доцент д-р Андриана Сурлева** може да бъде оценен високо като се има предвид, че научната ѝ продукция е преминала през прецизното рецензиране в авторитетни списания. Публикуваните резултати са получили широк международен отзвук, доказателство за което са многобройните цитирания.

1.6. Педагогическа дейност:

А) Кандидатът има безупречна и достатъчна педагогическа дейност във ВУЗ. Издадените учебни пособия са съвременни и полезни (отговарят на изискванията на Правилника). Работата със студенти и докторанти е на високо професионално ниво	8 точки	X
---	---------	---

Б) Кандидатът има достатъчна педагогическа дейност във ВУЗ. Издадените учебни помагала удовлетворяват изискванията на Правилника	6 точки	
В) Педагогическата дейност и/или издадените учебни помагала са недостатъчни (не отговарят на изискванията на Правилника)	0 точки	
		със знака "X" се отбелязва един от посочените отговори

1.7. Критични бележки:

А) Липса на критични бележки	8 точки	X
Б) Критични бележки, които имат технически характер	7 точки	
В) Критични бележки, които частично биха подобрили постигнатите резултати в малка част от изследванията	5 точки	
Г) Критични бележки, които частично биха подобрили постигнатите резултати в по-голямата част от изследванията	3 точки	
Д) Съществени критични бележки	0 точки	
		със знака "X" се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се представят критичните бележки, ако е отбелязан един от отг. В, отг. Г или отг. Д.

Нямам забележки към научното и професионално ниво за доцент д-р Андриана Сурлева.

1.8. Заключение

А) Оценката за дейността на кандидата е ПОЛОЖИТЕЛНА	Оценката се поставя при общ точков актив от най-малко 50 точки	X
Б) Оценката за дейността на кандидата е ОТРИЦАТЕЛНА	Оценката се поставя при общ точков актив под 50 точки	

		със знака "X" се отбелязва един от посочените отговори
--	--	--

Попълва се при желание на члена на журито
Доцент д-р Андриана Сурлева провежда изследвания в актуална и перспективна научна област, свързана с разработване, оптимизиране и валидиране/верифициране на методи за химичен анализ на обекти от околната среда, проби от индустриалните производства и други артефакти от човешката дейност. Съдейки по широката научна и организационна дейност на доц. д-р Андриана Сурлева, считам, че тя има умения и капацитет да ръководи научен екип, необходими за позицията, за която кандидатства. В резултат на високото качество на научните трудове и активната проектна, педагогическа и организационна дейност на доц. д-р Андриана Сурлева, е постигнато пълно покриване и дори надхвърляне на изискуемата наукометрия, а някои от показателите на националните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор” в представените материали са надвишени повече от два пъти. Всичко това ми дава основание да предложа на уважаемото Научно жури да гласува доцент д-р Андриана Риск Сурлева да заеме академичната длъжност „професор” по обявения конкурс.

Класиране на кандидатите (при повече от един кандидат, получил положителна оценка за заемане на академичната длъжност):

На основание на поставените точкови оценки класирам кандидатите, получили **положителна** оценка, както следва:

1	Доцент	доктор	Андриана	Риск	Сурлева	74
място	акад. дл.	научна степ.	име	презиме	фамилия	точки
2						
място	акад. дл.	научна степ.	име	презиме	фамилия	точки
3						
място	акад. дл.	научна степ.	име	презиме	фамилия	точки

	Изготвил становището:	
20.11.2025 г.	Проф. д-р Албена Дечева-Чакъррова	подпис